

ντέφι

5

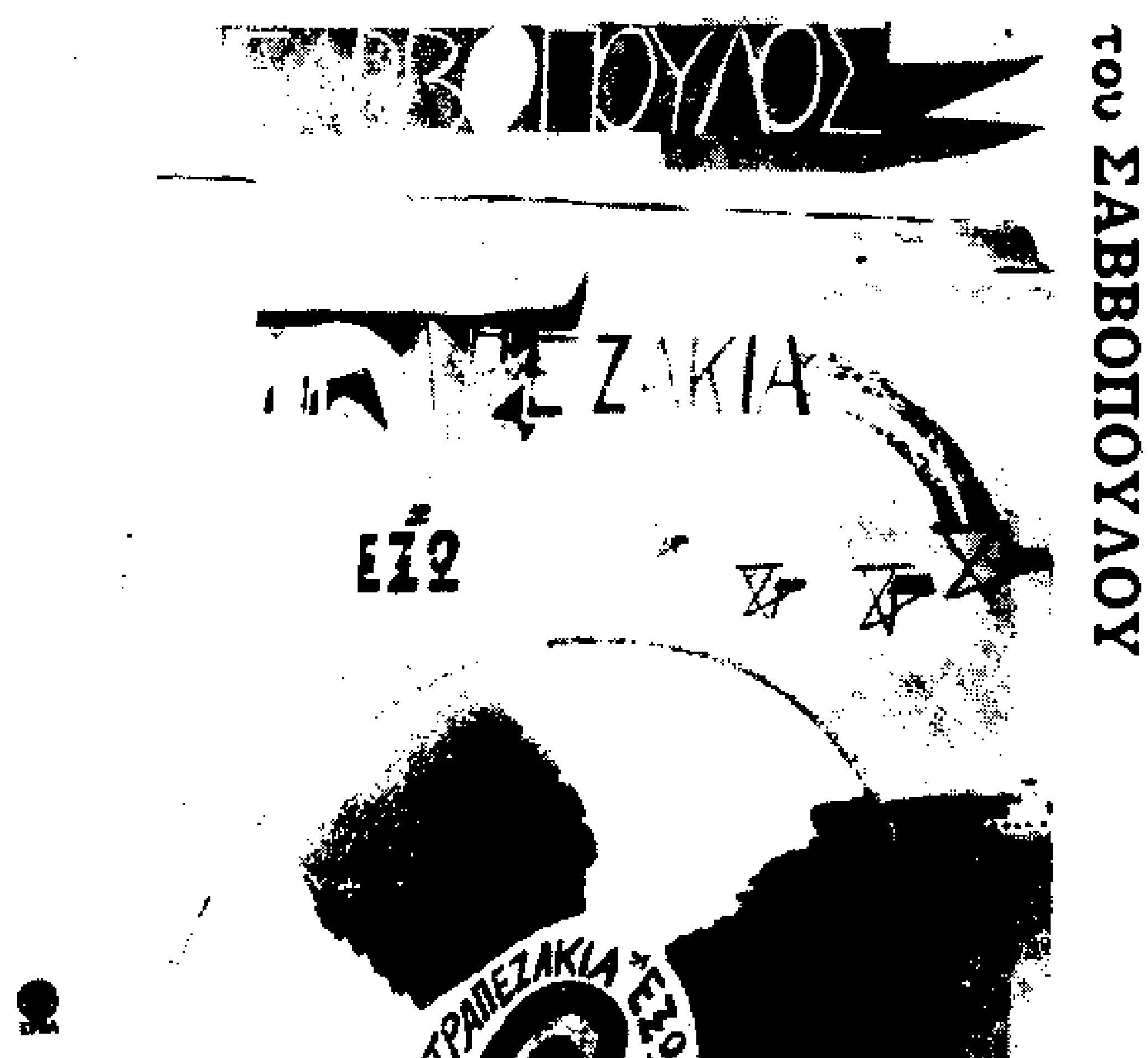
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ
ΣΤΙΕΣΙΑ
ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΟΙ ΠΑΣΧΑΛΙΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ ΣΤΗ ΛΥΡΑ

ΒΓΗΚΑΝ ΤΑ ΤΡΑΠΕΖΑΚΙΑ ΕΞΩ

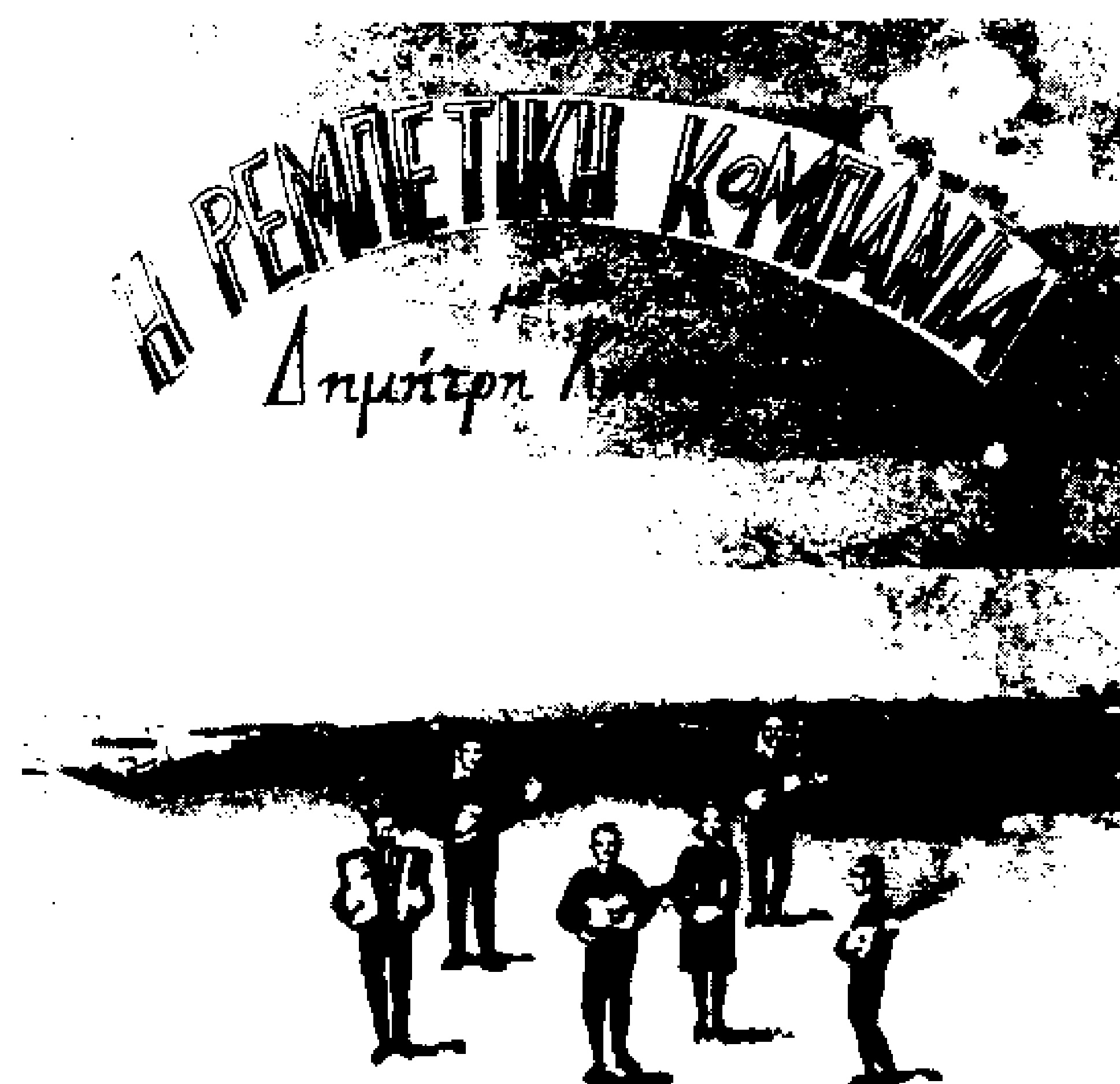

ΑΠΟ ΤΗ ΣΜΥΡΝΗ ΣΤΟΝ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΓΛΥΚΕΡΙΑ

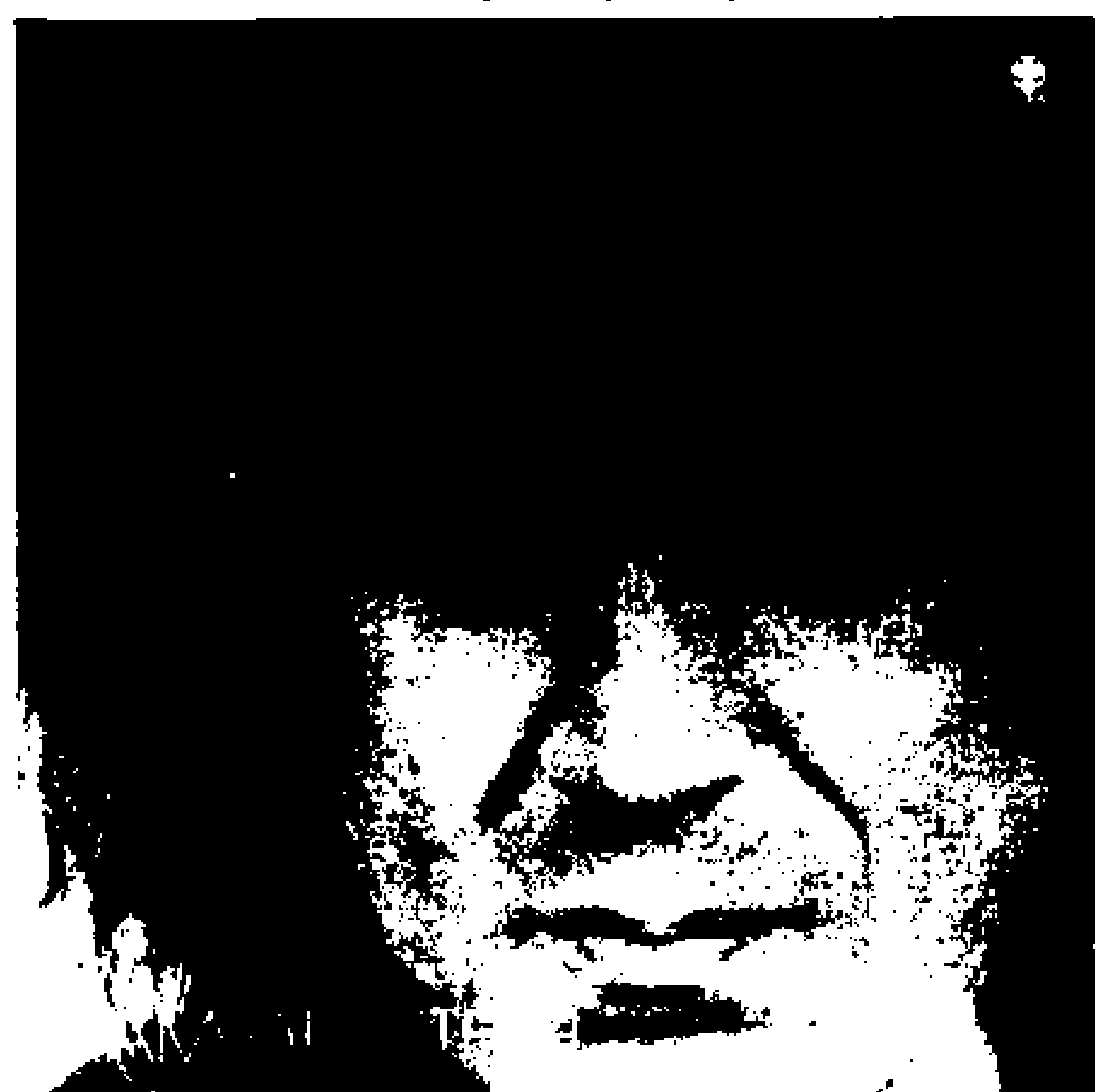
Η πρώτη και καλύτερη

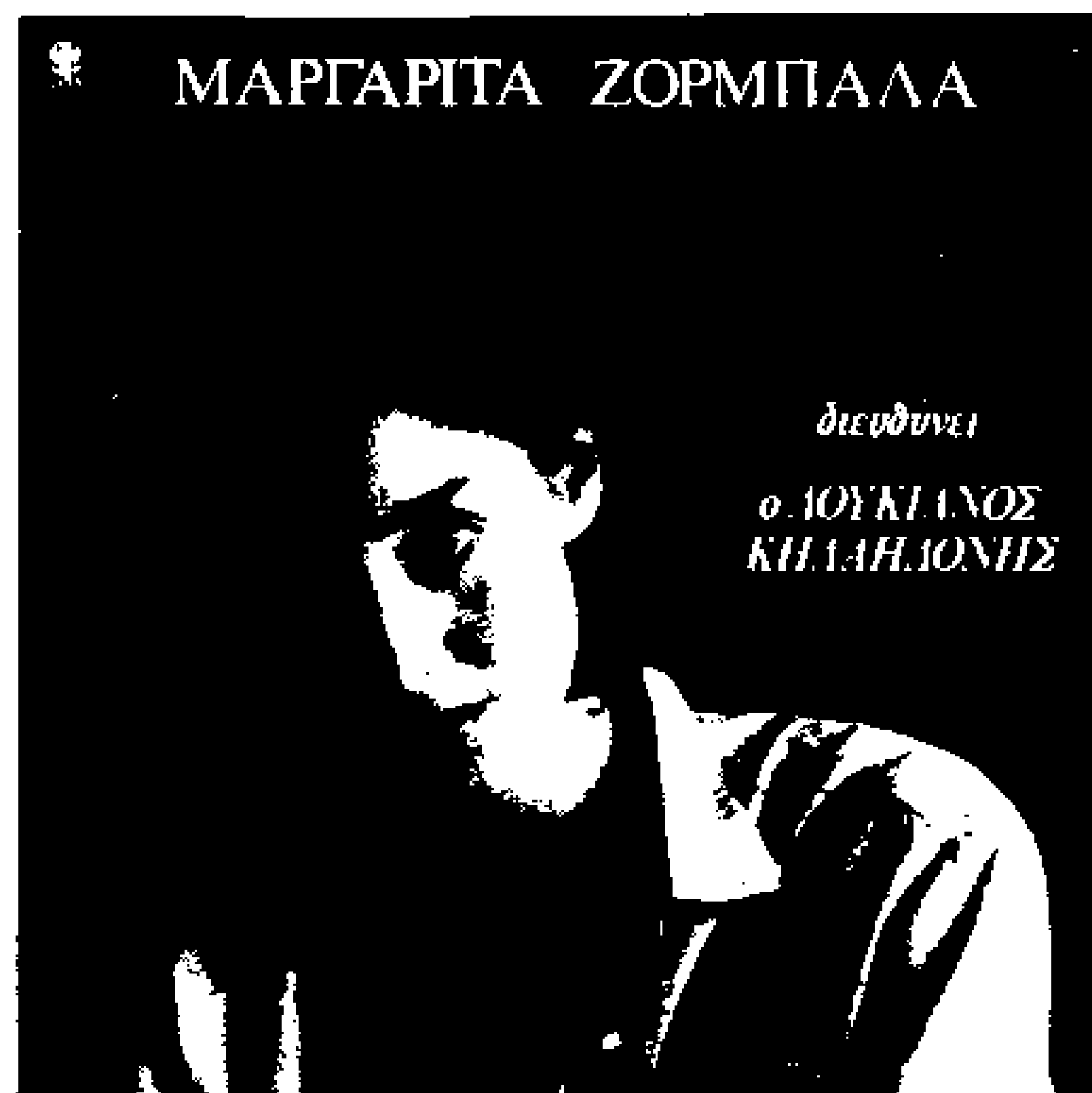
ο ωραιότερος δίσκος της

Λουκιανός Κηλαηδόνης

Μαργαρίτα Ζορμπαλά

Βίκυ Μοσχολιού

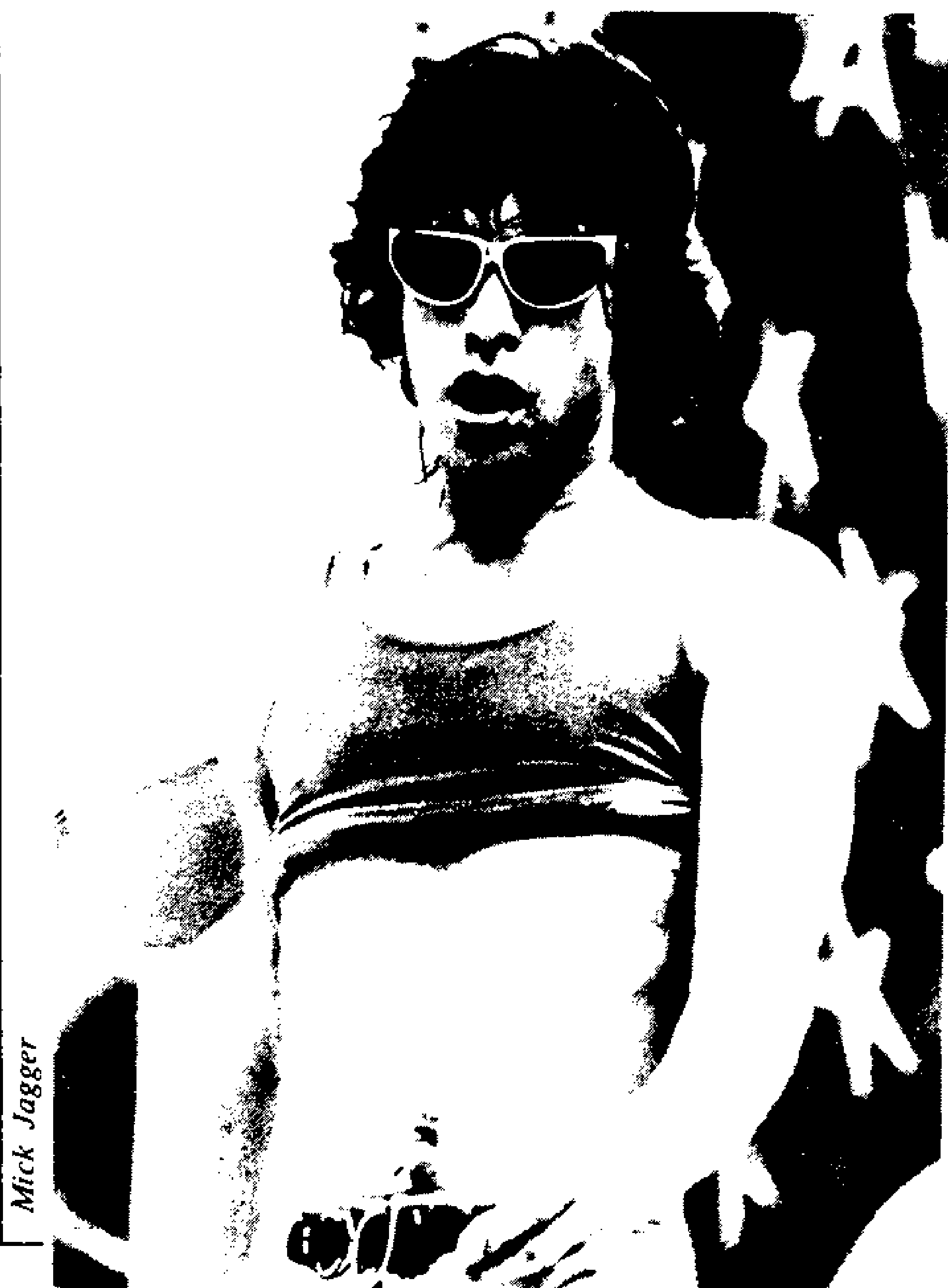

ΣΙΝΕ-ΣΧΟΛΙΑ

COCKSUCKER BLUES

*μια ταινία για το ΝΤΕΦΙ
από το φεστιβάλ του Ρότερνταμ*

Πρόλογος. Ο Στέλιος μου ζήτησε ύλη από το φεστιβάλ του Ρότερνταμ γι' αυτό το τεύχος. Βρίσκομαι εδώ δέκα ολόκληρες μέρες και προσπαθώ να καταλάβω τι είδους ταινία θα ενδιέφερε ένα «μουσικό» περιοδικό κι αν οι αναγνώστες δίνουν δεκάρα

Mick Jagger

τσακιστή για την επιστροφή του Φιλίπ Γκαρέλ ή την σχολή της Νέας Υόρκης που γίνεται σιγά σιγά της μόδας στο ευρωπαϊκό κινηματογραφικό κύκλωμα. Υπάρχει βέβαια κι ένα φιλμ με μουσική των Plasmatics αλλά αυτό είναι μάλλον πολυτέλεια τώρα με την υποτίμηση, δεν νομίζεις Στέλιο; Κι ύστερα, η πόλη γύρω μου, βομβαρδισμένη από τους Γερμανούς στον πόλεμο και χτισμένη απ' την αρχή σε μια άτυχη στιγμή της αρχιτεκτονικής (δεκαετία του '50), μου υποβάλλει μια τυπικά παθητική στάση κινηματογραφόφιλου, καταναλωτή ταινιών και καθόλου δεν με βοηθάει στις υποσχέσεις μου. Οι Ολλανδοί τρώνε γιαπωνέζικη μακροβιοτική κουζίνα, ακούνε ρέγγε μανιωδώς (αυτό στα υπέρ, αλλά έτσι κι αλλιώς κάνει κρύο), υποδέχονται με θερμή τον Denis Brown και τον Wilson Pickett, που έδωσαν τις συναυλίες τους πεντακόσια μέτρα από το κτίριο του φεστιβάλ. Είναι εδώ κι ο Tom Waits ως επίσημος προσκεκλημένος του φεστιβάλ για να παρουσιάσει την δουλειά του στο One From The Heart του Κόππολα. Σκέφτομαι να του πάρω μια συνέντευξη, αλλά ξέρω ότι ο Μανίκας έχει ετοιμάσει ολόκληρο βιβλίο και συγκρατούμαι. Δυο Έλληνες για έναν αμερικάνο τραγουδιστή είναι πάρα πολλοί, άλλωστε η μουσική στο One From The Heart είναι στο ίδιο επίπεδο με τις απρόσωπες συνθέσεις του Dimitri Tiomkin για τις ταινίες του '40 στο Χόλλυγουντ. Διαπίστωση που με οδηγεί στη σκέψη ότι το ροκ ατύχησε στο σινεμά, με την λαμπρή εξαίρεση του Σκορτσέζε και την διαυγή ματιά του Αντονιόνι στο Blow Up, όταν φιλμάρει για τρία ολόκληρα λεπτά τους Yardbirds.

Όλα αυτά το Σάββατο το πρωί, 5 Φεβρουαρίου. Έχουν περάσει δέκα μέρες από τότε που άφησα την Αθήνα ντυμένος σαν κρεμμύδι, μόνο που από ότι μαθαίνω στην Αθήνα χιονίζει ενώ εδώ έχει δώδεκα βαθμούς. Να κάνω μια συνέντευξη με τον Βέντερς; Θα παραγίνουμε in. Με την Κάρεν Μπλάκ; Αν δούλευα στο Cosmopolitan, τότε βέβαια.... Με τους αιγύπτιους σκηνοθέτες που όλοι φοράνε γραβάτες και κάνουν ρεαλιστικές ταινίες; Δουλειά για την Ταινιοθήκη, μόνο που η Ταινιοθήκη της Ελλάδας έχει τα χάλια της και τους αιγύπτιους θα τους δούμε σε είκοσι χρόνια.

Σκέφτομαι ότι δεν υπάρχει τίποτα για το περιοδικό, όταν στις 8.30 το απόγευμα βλέπω μια τεράστια ουρά έξω από την κεντρική αίθουσα. Ο Έντσο Ούγγαρι (φεστιβάλ Βενετίας) μου λέει: «Ήρθαν για να δουν τους Rolling Stones στο Cocksucker Blues του Ρόμπερτ Φρανκ, δεν είναι λίγο γελοίο;» Κουνάω το κεφάλι και μπαίνω στην αίθουσα. Νεκρική σιγή για μιάμιση ώρα. Όταν βγαίνω έχω βρει το άρθρο μου.

Ο σκηνοθέτης. Ο Ρόμπερτ Φρανκ είναι η φετεινή «ανακάλυψη» του Ρότερνταμ. Γεννημένος το 1924 στην Ελβετία πηγαίνει το 1947 στην Αμερική και αναδεικνύεται σε έναν από τους μεγαλύτερους φωτογράφους της δεκαετίας του '50 με το βιβλίο του The Americans (1958). Μια χρονιά μετά από την έκδοση αυτής της συλλογής γυρίζει την ταινία-μύθο Pull my daisy πάνω σ' ένα κείμενο του Κέρουακ, με ηθοποιούς τον Γκρέγκορυ Κόρσο, τον Άλεν Γκίνσπεργκ και την Ντελφίν Σερίγκ που δεν αναφέρεται στους τίτλους του φιλμ. Ακολουθούν μια σειρά περίεργες ταινίες που κατατάσσονται βιαστικά από τους ευρωπαίους κριτικούς στο ρεύμα «αντεργκρά-

ουντ», λέξη που δεν σημαίνει τίποτα. Οι αυθόρμητες και κινητικές ταινίες του Φρανκ είναι το εντελώς αντίθετο από τις στατικές συνθέσεις των φωτογραφιών του. Οι Rolling Stones συναντάνε τον Φρανκ το 71-72 και του παραγγέλνουν το εξώφυλλο του διπλού δίσκου Exile On Main Street. Ο Φρανκ εκτελεί την παραγγελία κι έτσι όλοι εσείς έχετε στα χέρια σας ένα έργο του μεγάλου αυτού φωτογράφου. Ο Φράνκ προτείνει ένα φιλμ για την περιοδεία των Stones στην Αμερική το '72, πρόταση που γίνεται δεκτή. Όταν το φιλμ παραδίδεται στα χέρια τους οι Stones γίνονται έξαλλοι εργοδότες και απαγορεύουν οποιαδήποτε προβολή της ταινίας, κατάσχουν το αρνητικό και ξαναγυρίζουν στα οργανά τους. Δέκα χρόνια αργότερα ο Φρανκ αποφασίζει να προβάλλει την ταινία σε διάφορα φεστιβάλ χρησιμοποιώντας την μοναδική κόπια που έχει στην κατοχή του. Αυτοί που περίμεναν στην ουρά βλέπουν μια άλλη εκδοχή των Stones, για πρώτη και τελευταία φορά στη ζωή τους.

Η ταινία. Τι είναι οι Rolling Stones; Το ερώτημα αυτό βασανίζει το Cocksucker blues για μιάνμιση ώρα. Ο Φρανκ προσπαθεί να απαντήσει σαν να ήταν κάποιος εντελώς άσχετος, ένας άνθρωπος που βλέπει το συγκρότημα για πρώτη φορά στη ζωή του. Οι εικόνες που προκύπτουν δεν μπορεί παρά να είναι άτακτες, τρεμάμενες, ανυπάκουες στον μύθο που έχει στήσει ο τύπος και η τηλεόραση, τρελλές σημειώσεις για κάτι που γίνεται εκείνη τη στιγμή, για την παράνοια που επικρατεί σε μια περιοδεία, δηλαδή μια οικονομική επιχείρηση που συνοδεύεται από αμφίβολες στιγμές διασκέδασης. Μαυρόασπρες ή έγχρωμες, οι εικόνες του Φρανκ δεν ερευνούν ούτε αποτυπώνουν τίποτε το σημαντικό, προσπαθούν απλά να κρατήσουν μια θέση για τον εαυτό τους σ' έναν ολόκληρο κόσμο που έχουν στήσει οι Stones, έναν κόσμο που αποτελείται από μουσικούς, παράσιτα, γκόμενες, ναρκωτικά, ανόητα αστεία, βαρεμάρα, λίγα ακχόρντα στις κιθάρες, ξενοδοχεία, χαρτιά, ανθρώπους που δεν μπορούν να αρθρώσουν δυο κουβέντες στη σειρά, ασυναρτησίες πάσης φύσεως, πλήθη που περιμένουν να εμφανιστούν κάποιοι ημίθεοι, δημοσιογράφους που προσπαθούν να μετασχηματίσουν την ρουτίνα σε πολυτέλεια. Ορισμένες στιγμές έχει κανείς την εντύπωση ότι παρακολουθεί ένα ξεχαρβαλωμένο εργοστάσιο, ένα μηχανισμό που κάποτε ξεκίνησε σαν φορέας επιθυμίας για να καταλήξει σε ένα είδος Ιπτάμενου Ολλανδού, κάποιον που δεν μπορεί ποτέ να προσγειωθεί και να πάρει τις απαραίτητες αποστάσεις από τον εαυτό του. Όλη η χειρονομία του ροκ-εν-ρολ βρίσκεται μέσα σ' αυτές τις εικόνες, το βύθισμα σε κάτι άγνωστο που σε παρασύρει τουλάχιστον όσο το παρασύρεις κι εσύ, ο δρόμος προς την κόλαση μιας ζωής που έκλεισε για πάντα τις πόρτες της στην καθημερινότητα για να κατασκευάσει ένα σύστημα όπου η παραμικρή κίνηση φαντάζει διεστραμμένη ή στριμμένη, ακατανόητη, λαμπερή, σαν πυροτέχνημα και ταυτόχρονα άδεια σαν στραγγισμένο κουτί μπύρας που καταναλώνεται μια κι έξω. Πρόκειται για ένα σύστημα που δανείζεται τα πάντα για να υπάρξει, που μεταμφιέζεται σε κάθε λεπτό και όπου κάθε μεταμφίεση αναιρεί την προηγούμενη. Οι Stones συχνά χρησιμοποιούν κάμερες Super 8, τους βλέπουμε συνεχώς να

φιλμάρουν ο ένας τον άλλο, ο Μικ τη Μπιάνκα, ο Κηθ τον Νίκυ Χόπκινς, όλοι μαζί τον Φρανκ που κρατάει ένα μικρόφωνο. Το Super 8 είναι ένα μέσο που ταιριάζει στο ροκ-εν-ρολ, ξερνάει εικόνες με τρομακτική ταχύτητα, εικόνες που κανείς δεν μπορεί να τακτοποιήσει, να βάλει στη σειρά. Κι όμως οι στιγμές που ο Φρανκ φιλμάρει τους Stones ενώ οι ίδιοι φιλμάρουν είναι οι μόνες που τα μέλη του συγκροτήματος δεν αισθάνονται άσχημα, γιατί η κάμερα Super 8 λειτουργεί λίγο σαν πέπλο, κρύβει το βλέμμα τους και τους μετατρέπει σ' αυτό που επιθυμούσαν πάντα να είναι, *ηθοποιοί που σκηνοθετούν φευγαλέα τον πλανήτη*, χωρίς να νοιάζονται για τις εικόνες που σκορπάνε γύρω τους. Ολόκληρη η υπόλοιπη ταινία ασχολείται ελάχιστα με τη μουσική (αυτή την έχει αναλάβει το «επίσημο» σινεμά, άλλωστε τι νόημα έχει να φιλμάρεις ένα κονσέρτο;) και γέρνει αναγκαστικά προς τα ναρκωτικά. Οι σκηνές με τις ενέσεις είναι και οι μόνες που έχουν σκηνοθετηθεί, γιατί αυτή είναι η μοναδική μυθοπλασία που μπόρεσαν να προτείνουν οι Rolling Stones *μέχρι το τέλος*, αφήνοντας πίσω τους το νεκρό σώμα του Μπράϊαν Τζόουνς.

Είναι όμως και ο λόγος που μίσησαν αυτή την ταινία, γιατί το συγκρότημα ήθελε να συνεχίσει.

Η ταινία κατασχέθηκε αλλά δεν καταστράφηκε. Είναι δύσκολο να αντισταθείς στην εικόνα σου, ακόμα κι αν δε σε βολεύει απόλυτα γιατί πάντα κάτι προσπαθείς να εξάγεις απ' αυτήν, την αντιμετωπίζεις σαν ένα πηγάδι απ' όπου μάταια προσπαθείς να αντλήσεις την αλήθεια. Οι Stones θα πρέπει να αναιρωτήθηκαν ιδιαίτερα για το νόημα αυτής της σκηνής που περιλαμβάνεται στο Cocksucker Blues και όπου βλέπουμε το συγκρότημα να παίζει κρουστά μέσα στο αεροπλάνο, ενώ στο βάθος έχει ήδη αρχίσει μια μεγάλη παρτούζα. Ήταν άραγε οι Stones η ηχητική υπόκρουση στο μπλέξιμο μιας ολόκληρης εποχής;

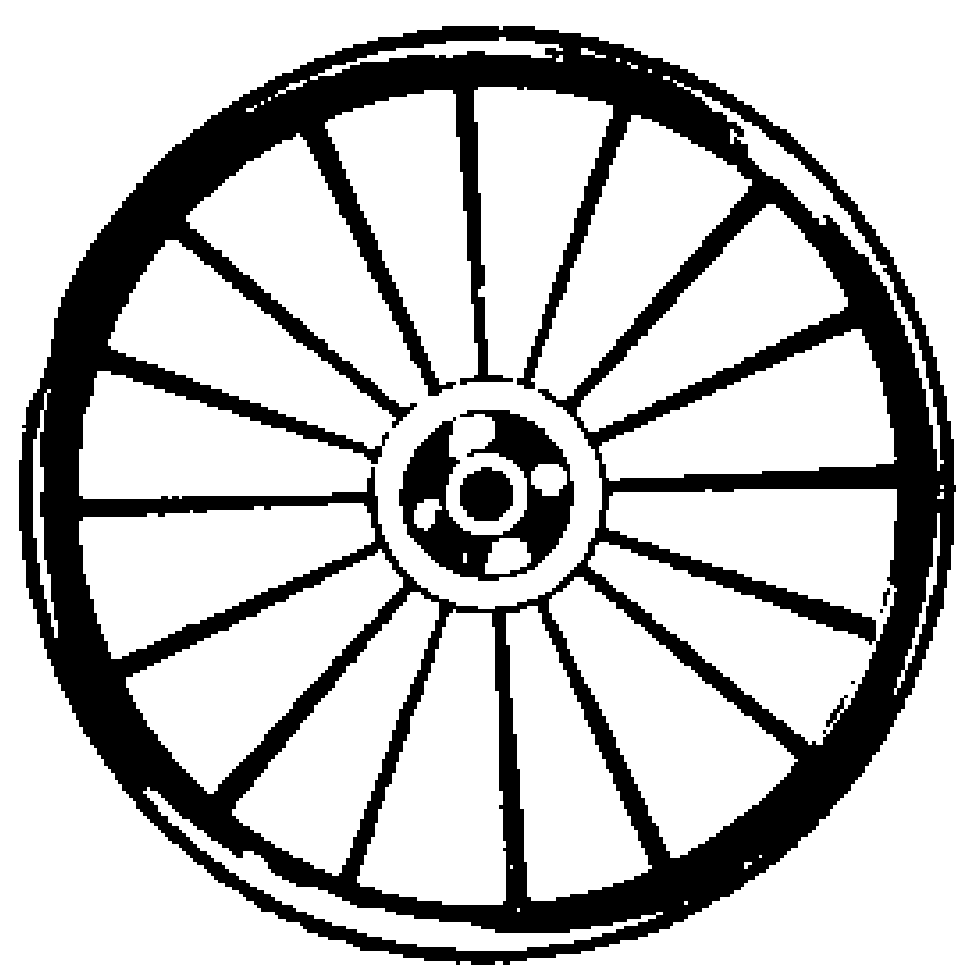
Η εποχή κατάφερε τελικά να τους βάλει στην άκρη, να τους μετατρέψει σ' ένα είδος περιπλανώμενου τσίρκου που σχολιάζει τα πάντα φευγαλέα για να εγκαταλείψει τελικά το ίδιο το σχόλιο προς όφελος μιας κατάστασης άναρθρης; Ή μήπως πρόκειται εδώ για τους ανθρώπους που ανέλαβαν το ουτοπικό έργο της οργάνωσης σε ήχους της δυτικής «κατάστασης των πραγμάτων», δηλαδή μιας γενικής σπατάλης που κοιτάζε προς το μέλλον, απέτυχε να ζήσει με ευφορία το παρόν και τελικά κατέληξε στην άνευ όρων παράδοση στις συνήθειες του παρελθόντος; Ο Ρόμπερτ Φράνκ απάντησε κινηματογραφικά, με το Cocksucker Blues: κάθε εικόνα κουβαλάει μέσα της ένα πένθος, που αρχίζει την ώρα της προβολής. ■

Χρήστος Βακαλόπουλος

Cocksucker Blues (1972) **Σκηνοθεσία:** Ρόμπερτ Φρανκ. **Παραγωγή:** Μάρσαλ Τσεϋ. **Σενάριο:** Ρόμπερτ Φρανκ, Ντάνιελ Σήμουρ. **Κάμερα:** Ρόμπερτ Φρανκ. **Μοντάζ:** Σούζαν Στράϊμπεργκ, Πωλ Τζάστμα. **Ερμηνεία:** Ρόλλινγκ Στόουνς, Μάρσαλ Τσεϋ, Στήβι Γουόιντερ, Τίνα Τέρνερ, Άντυ Γουόρχολ, Τρούμαν Καπότι, Νίκυ Χόπκινς, Μπιάνκα Τζάγκερ, Ντικ Κάβεντ κ.α. **Διάρκεια:** 90'

FAIR

Bar

Ζωντανή Μουσική
με πιάνο

Κάθε βράδυ

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ & ΔΕΡΒΕΝΙΩΝ 60
ΕΞΑΡΧΕΙΑ ΤΗΛ. 360.2796

ΤΟ ΔΙΚΟ ΣΑΣ ΣΤΕΚΙ

“Μποχωρι,,
Ρεμπέτικα

Με πολύ μεράκι το ρεμπέτικο συγκρότημα
μας παρουσιάζει μια ωραιότατη επιλογή
από τα καλύτερα ρεμπέτικα τραγούδια.

Σε μια ατμόσφαιρα ζεστή, φιλική και κεφάτη

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ — ΔΙΔΟΤΟΥ 33

ΦΑΤΜΕ
ΨΕΜΜΑΤΑ
ΦΑΤΜΕ
ΨΕΜΜΑΤΑ
ΦΑΤΜΕ
ΨΕΜΜΑΤΑ
ΦΑΤΜΕ
ΨΕΜΜΑΤΑ

ο καινούργιος
δίσκος τους

ΦΑΤΜΕ
ΨΕΜΜΑΤΑ

ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ ΝΤΕΦΙ '83

ΘΕΑΤΡΟ ΛΥΚΑΒΗΤΤΟΥ
10-11, 13-14 και 19-20 Ιούνη

6 ΜΕΡΕΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ

ΧΑΡΙΣ
10-11 ΑΛΕΞΙΟΥ

ΜΑΝΩΛΗΣ
19-20 ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

και άλλα σημαντικά ονόματα
του ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ
και εκπλήξεις...

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ
ΠΡΟΠΩΛΟΥΝΤΑΙ!

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:
ΤΗΛ. 8643.852, 3630.868

Αθήνα η πρωτεύουσα του κόσμου